

 65te Internationale
Filmfestspiele
Berlin
Panorama

tiff. toronto
international
film festival®

OFFICIAL SELECTION 2014

 SCOPE 50
WINNER, 2015
HUNGARY

MOT NATUREN

MAGGAM URAM

OLE GIÆVER FILMJE

80 PERC, NORVÉG DRAMEDY, 2014
HAZAI BEMUTATÓ: 2015. JÚNIUS 18.

KIVAGYOK, HA SENKI SE LÁT

 mer FILM

Kulturmæringsstiftelsen
SpareBank
WORLD NORWAY

FILM
FOND
NORD

NORSK
FILMINSTITUTT

 ndm

magyarhangya

SCOPE 50

A harmincas családapa, Martin egyedül megy túrázni a hegyekbe. Miközben látszólag eggyé válik a természettel, mi, nézők halljuk öncenzúra nélküli gondolatait, brutálisan őszinte megfigyeléseit és fantáziáit magáról és az őt körülvevő emberekről, melyek a triviálistól az infantilison át a lényegi kérdésekig hosszú utat járnak be. Ole Giæver Berlinalen díjazott, szatirikus portréja itthon a SCOPE50 közösségi filmforgalmazási projekt győzteseként végzett.

“Olyan filmet akartam készíteni, amely egyfelől beenged egy férfi belső világába, megmutatva legbensőbb gondolatait és fantáziáit, másfelől megmutatja, milyen, amikor senki sem látja, anélkül, hogy tudna róla. A film célja közelebb kerülni a lényeghez, ahhoz, ami felismerhető és általános érvényű minden emberben.”

Ole Giæver

IDÉZETEK A SCOPE⁵⁰-TAGOK ELEMZÉSEIBŐL

„Remek ötlet, hogy a férfi gondolataival találkozhat a néző. A félelmei és vágyai olyan őszintén és olyan kereken megfogalmazva kerülnek elénk, ahogyan eddig ezt csak nőktől hallottuk.”

„Érzelmeket vált ki, zavarba ejt, megnevettet, megrémít, tükröt állít, szolidaritást mutat, rávilágít, megértet, és mindezt 80 perc alatt!”

„Sok filmbéli “főhős” belső vívódását csak a tettei és az színészi játék alapján tudunk értelmezni. Itt nagyító alá kerülnek ezek a dolgok. És bármilyen bárgyúnak, gyerekesnek is hat egy 40 közeli férfi szájából néhány mondat, a sok párhuzam és felismerés a saját életünkkel kapcsolatban mégsem engedi, hogy mosolyt csaljon az arcunkra. Inkább megdöbbenően realiztikus az egész.”

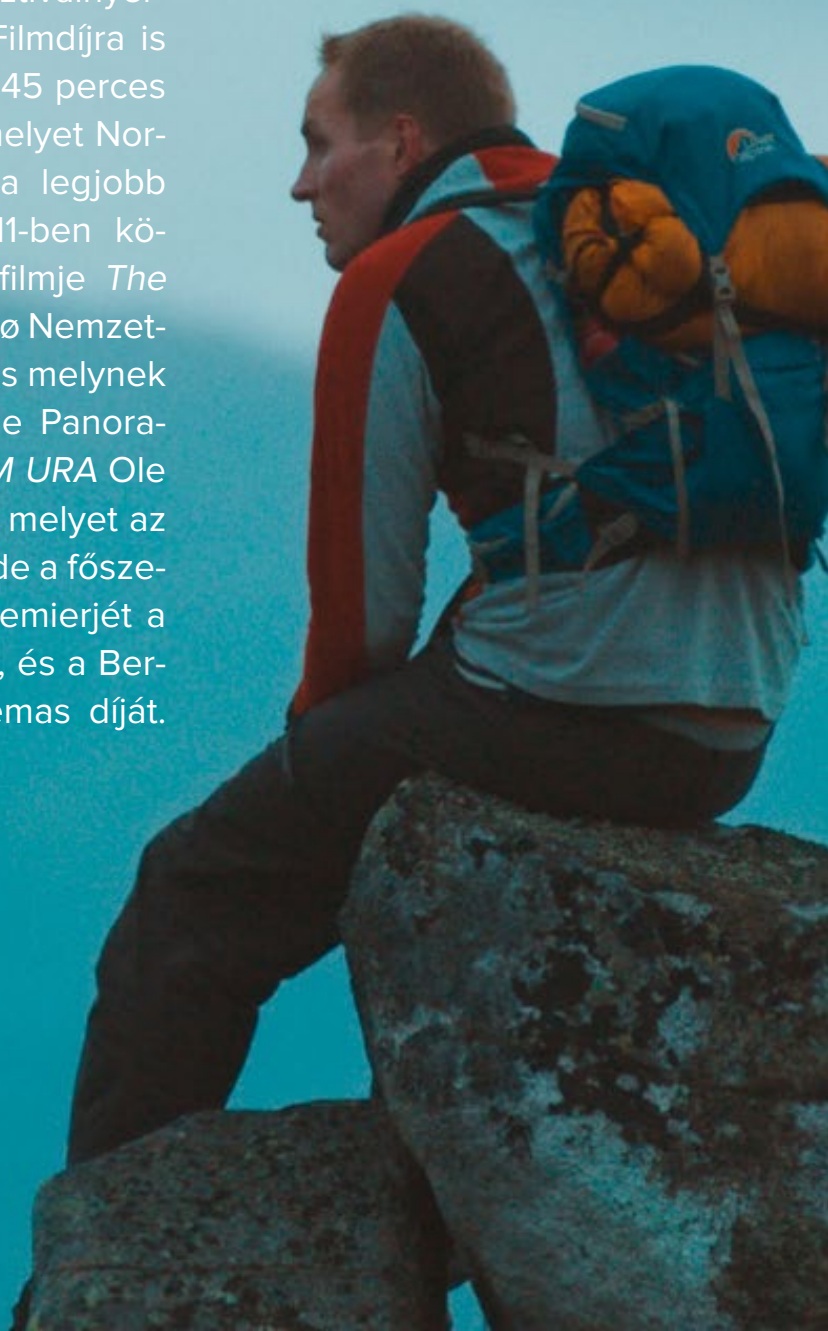

„Pont jókor talált meg. Bár nem az első film, ami a vadonba meneküléssel foglalkozik az önmegismerés céljából, de mégis tudott egyfajta pluszt adni számomra. A gyönyörű operatóri munkával, az életszagúságával beopta magát a szívembe.”

A RENDEZŐRŐL

Az 1977-ben született Ole Giæver a Nordland Art- and Film School-ban kezdte filmes tanulmányait, majd a stockholmi Konstfack Art Academy hallgatójaként 2005-ben végzett. 2002 és 2007 között Marte Vold társrendezővel 260 rövidfilmet készítettek a Play project keretében. 2007-ben írta és rendezte meg a *Tommy* cím fesztiválnyeretes rövidfilmet, melyet Európai Filmdíjra is jelöltek. Ezt követte 2008-ban a 45 perces *Summers Past (Sommerhuset)*, melyet Norvég Nemzeti Filmdíjra jelöltek a legjobb forgatókönyv kategóriában. 2011-ben következett első egészestés játékfilmje *The Mountain* címmel, melyet a Tromsø Nemzetközi Filmfesztiválon mutatták be, s melynek nemzetközi premierje a Berlinale Panorama programjában volt. A *MAGAM URA* Ole Giæver második nagyjátékfilmje, melyet az alkotó nemcsak írt és rendezett, de a főszerepét is ő alakítja. A film világpremierjét a Torontói Filmfesztiválon tartották, és a Berlinálén elnyerte az Europa Cinemas díját.

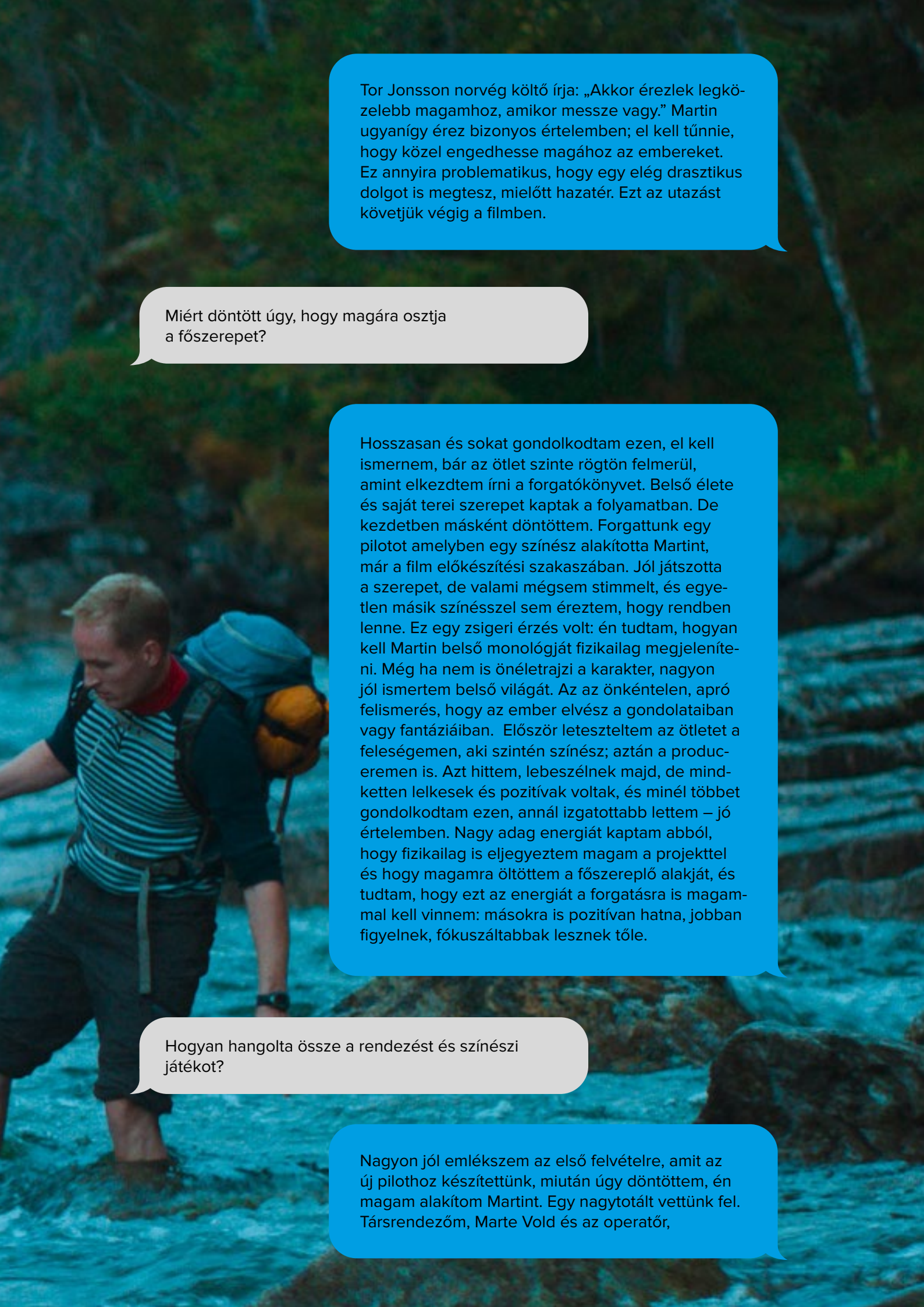

Hogyan jött a film ötlete?

Az alapötlet előző filmem készítésekor jött, mely egy teljes egészében a hegyekben játszódó kétszereplős dráma volt. A *The Mountain* forgatása során azon tanakodtam, hogy lehetséges volna-e egy még egyszerűbb felállítás: csupán egyetlen karakterrel a hegyek közt. Mint villám csapott belém a felismerés, hogy ez egy izgalmas projekt lehet: egy erőteljes, eredeti narráció, amely megmutatja a karakter belső konfliktusát is, miközben a külvilággal, a tájjal való küzdelmét látjuk. Egy ember küzdelme magával és a természettel. Ám mint a legtöbb konceptuális ötletnek, ennek is megvoltak a maga korlátai. A figurát először társas közegbe akartam helyezni, hogy érzékelhesük átalakulását – a mindenki számára ismerős mindennapi életben, a családi életben és a munkahelyen való megfelelési kényszertől a „kiszabadulásig” –, és a kontrasztot, hogy milyen is az ember, amikor egyedül marad a vadonban.

Mi volt a filmmel kapcsolatos víziója és változott-e ez a forgatás során?

Erőteljesen foglalkoztat a diskurzus az emberről, hogy hol találja meg a helyét, a természetben vagy a kultúrában. Kik vagyunk, hogyan látjuk magunkat társas lényként és kik vagyunk, amikor senki sem lát? Arne Næss norvég filozófus írta valahol, hogy akkor azonosult leginkább magával, amikor egyedül volt a vadonban; a természet ugyanis nem követel tőlünk semmit, nincsenek elvárásai, hogy valamilyen normák szerint viselkedjünk. Sok tekintetben egyetértek Næss gondolatmenetével, de ez nem jelenti azt, hogy mindenkinek az erdőbe kéne költöznie. Meg kell találnunk az egyensúlyt a társadalmi életünk és az egyedüllét között. Szükségünk van a csak magunkkal töltött időre is. Martin, a film főhőse nem találja a kapcsolatot a kollégáival és a családjával sem, alkalmatlannak érzi magát ezekre a társadalmi szerepekre, nem érzi jól magát bennük. Úgyhogy keresi a helyet, ahol önmaga lehet, egyedül lehet, és belső monológjain keresztül jobb irányba terelheti életét.

A man with a large backpack is crossing a river. He is wearing a striped shirt and dark shorts. The water is turbulent and brown. The background is a dense forest.

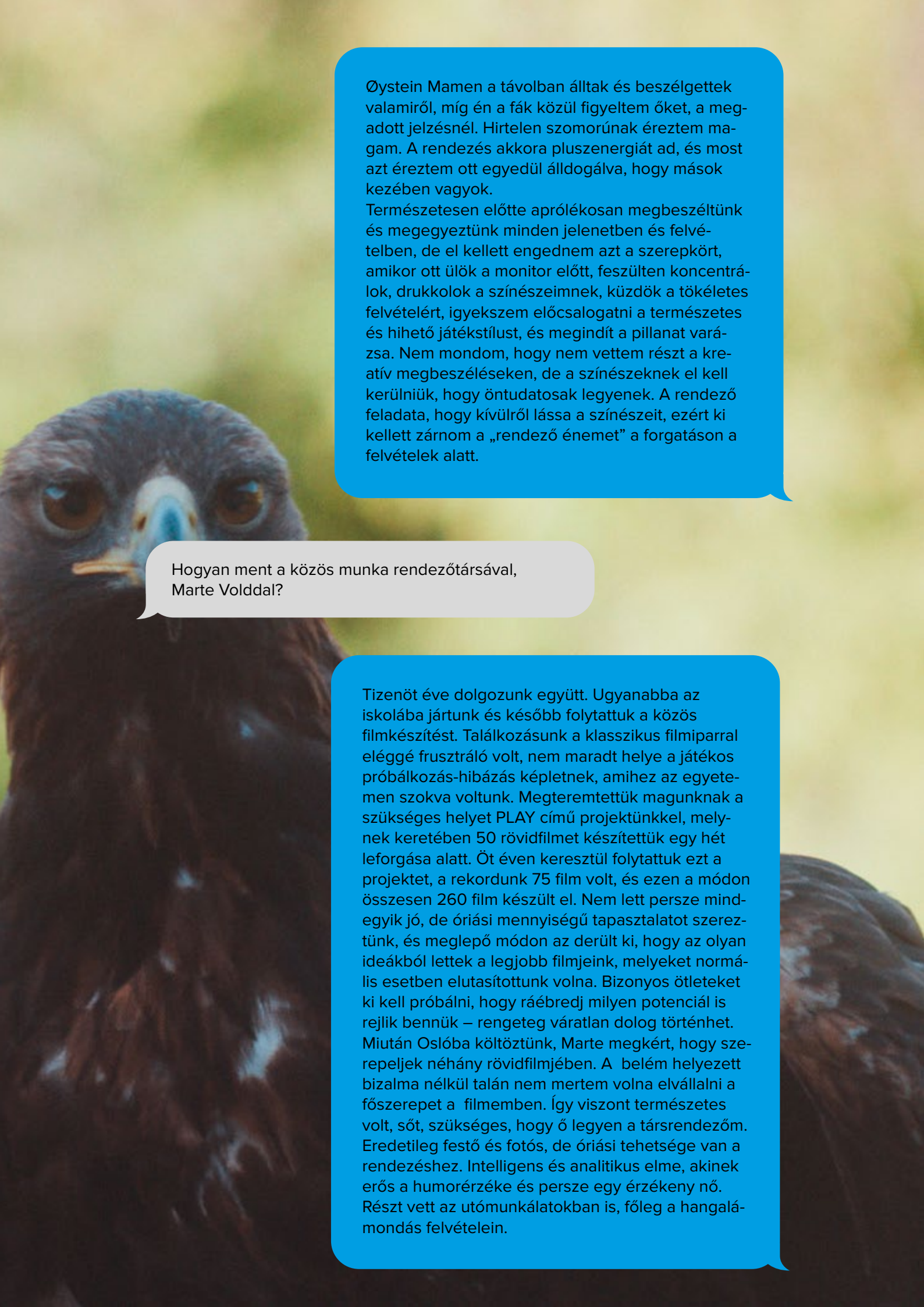
Tor Jonsson norvég költő írja: „Akkor érezlek legközelebb magamhoz, amikor messze vagy.” Martin ugyanígy érez bizonyos értelemben; el kell tűnnie, hogy közel engedhesse magához az embereket. Ez annyira problematikus, hogy egy elég drasztikus dolgot is megtesz, mielőtt hazatér. Ezt az utazást követjük végig a filmben.

Miért döntött úgy, hogy magára osztja a főszerepet?

Hosszasan és sokat gondolkodtam ezen, el kell ismernem, bár az ötlet szinte rögtön felmerül, amint elkezdtem írni a forgatókönyvet. Belső élete és saját terei szerepet kaptak a folyamatban. De kezdetben másként döntöttem. Forgattunk egy pilotot amelyben egy színész alakította Martint, már a film előkészítési szakaszában. Jól játszott a szerepet, de valami mégsem stimmelt, és egyetlen másik színésszel sem éreztem, hogy rendben lenne. Ez egy zsigeri érzés volt: én tudtam, hogyan kell Martin belső monológját fizikailag megjeleníteni. Még ha nem is önéletrajzi a karakter, nagyon jól ismertem belső világát. Az az önkéntelen, apró felismerés, hogy az ember elvesz a gondolataiban vagy fantáziáiban. Először leteszteltem az ötletet a feleségemen, aki szintén színész; aztán a producereken is. Azt hittem, lebeszélnek majd, de mindketten lelkesek és pozitívak voltak, és minél többet gondolkodtam ezen, annál izgatottabb lettem – jó értelemben. Nagy adag energiát kaptam abból, hogy fizikailag is eljegyeztem magam a projekttel és hogy magamra öltöttem a főszereplő alakját, és tudtam, hogy ezt az energiát a forgatásra is magammal kell vinnem: másokra is pozitívan hatna, jobban figyelnek, fókuszáltabbak lesznek tőle.

Hogyan hangolta össze a rendezést és színészi játékot?

Nagyon jól emlékszem az első felvételre, amit az új pilothoz készítettünk, miután úgy döntöttem, én magam alakítom Martint. Egy nagyotáltságot vettünk fel. Társrendezőm, Marte Vold és az operatőr,

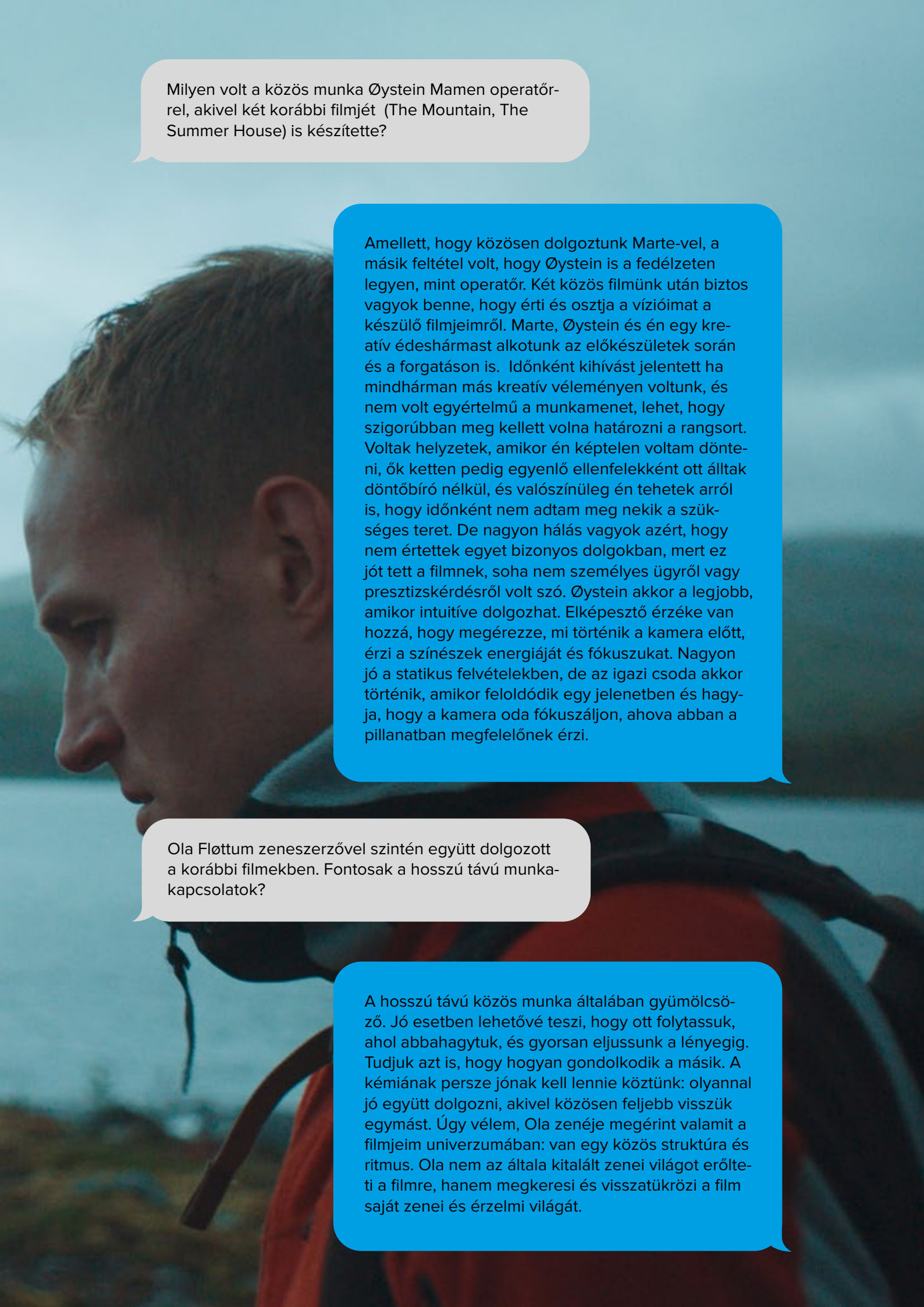

Øystein Mamen a távolban álltak és beszélgettek valamiről, míg én a fák közül figyeltem őket, a megadott jelzésnél. Hirtelen szomorúnak éreztem magam. A rendezés akkora pluszenergiát ad, és most azt éreztem ott egyedül álldogálva, hogy mások kezében vagyok.

Természetesen előtte aprólékosan megbeszéltünk és megegyeztünk minden jelenetben és felvételben, de el kellett engednem azt a szerepkört, amikor ott ülök a monitor előtt, feszülten koncentrálok, drukkolok a színészeimnek, küzdök a tökéletes felvételért, igyekszem előcsalogatni a természetes és hihető játéktípust, és megindít a pillanat varázsa. Nem mondom, hogy nem vettem részt a kreatív megbeszéléseken, de a színészeknek el kell kerülniük, hogy öntudatosak legyenek. A rendező feladata, hogy kívülről lássa a színészeit, ezért ki kellett zárnom a „rendező éneket” a forgatáson a felvételek alatt.

Hogyan ment a közös munka rendezőtársával, Marte Volddal?

Tizenöt éve dolgozunk együtt. Ugyanabba az iskolába jártunk és később folytattuk a közös filmkészítést. Találkozásunk a klasszikus filmiparral eléggé frusztráló volt, nem maradt helye a játékos próbálkozás-hibázás képletnek, amihez az egyetemen szokva voltunk. Megteremtettük magunknak a szükséges helyet PLAY című projektünkkel, melynek keretében 50 rövidfilmet készítettük egy hét leforgása alatt. Öt éven keresztül folytattuk ezt a projektet, a rekordunk 75 film volt, és ezen a módon összesen 260 film készült el. Nem lett persze mindegyik jó, de óriási mennyiségű tapasztalatot szerezünk, és meglepő módon az derült ki, hogy az olyan ideákból lettek a legjobb filmjeink, melyeket normális esetben elutasítottunk volna. Bizonyos ötleteket ki kell próbálni, hogy ráébredj milyen potenciál is rejlik bennük – rengeteg váratlan dolog történhet. Miután Oslóba költöztünk, Marte megkért, hogy szerepeljek néhány rövidfilmjében. A belém helyezett bizalma nélkül talán nem mertem volna elvállalni a főszerepet a filmekben. Így viszont természetes volt, sőt, szükséges, hogy ő legyen a társrendezőm. Eredetileg festő és fotós, de óriási tehetsége van a rendezéshez. Intelligens és analitikus elme, akinek erős a humorérzéke és persze egy érzékeny nő. Részt vett az utómunkálatokban is, főleg a hangalámondás felvételein.

A man with short brown hair, wearing a red jacket, is shown in profile, looking out over a body of water. The background is a soft, hazy landscape with water and distant hills. The overall tone is calm and contemplative.

Milyen volt a közös munka Øystein Mamen operatőrrel, akivel két korábbi filmjét (The Mountain, The Summer House) is készítette?

Amellett, hogy közösen dolgoztunk Marte-vel, a másik feltétel volt, hogy Øystein is a fedélzeten legyen, mint operatőr. Két közös filmünk után biztos vagyok benne, hogy érti és osztja a vízióimat a készülő filmjeimről. Marte, Øystein és én egy kreatív édeshármast alkotunk az előkészületek során és a forgatáson is. Időnként kihívást jelentett ha mindhárman más kreatív véleményen voltunk, és nem volt egyértelmű a munkamenet, lehet, hogy szigorúbban meg kellett volna határozni a rangsort. Voltak helyzetek, amikor én képtelen voltam dönteni, ők ketten pedig egyenlő ellenfelekként ott álltak döntőbíró nélkül, és valószínűleg én tehetek arról is, hogy időnként nem adtam meg nekik a szükséges teret. De nagyon hálás vagyok azért, hogy nem értettek egyet bizonyos dolgokban, mert ez jót tett a filmnek, soha nem személyes ügyről vagy presztizskérdésről volt szó. Øystein akkor a legjobb, amikor intuitíve dolgozhat. Elképesztő érzéke van hozzá, hogy megérezze, mi történik a kamera előtt, érzi a színészek energiáját és fókuszukat. Nagyon jó a statikus felvételekben, de az igazi csoda akkor történik, amikor feloldódik egy jelenetben és hagyja, hogy a kamera oda fókuszáljon, ahova abban a pillanatban megfelelőnek érzi.

Ola Fløttum zeneszerzővel szintén együtt dolgozott a korábbi filmekben. Fontosak a hosszú távú munkakapcsolatok?

A hosszú távú közös munka általában gyümölcsöző. Jó esetben lehetővé teszi, hogy ott folytassuk, ahol abbahagytuk, és gyorsan eljussunk a lényegig. Tudjuk azt is, hogy hogyan gondolkodik a másik. A kémianak persze jónak kell lennie köztünk: olyannal jó együtt dolgozni, akivel közösen feljebb viszük egymást. Úgy vélem, Ola zenéje megérint valamit a filmjeim univerzumában: van egy közös struktúra és ritmus. Ola nem az általa kitalált zenei világot erőlteti a filmre, hanem megkeresi és visszatükrözi a film saját zenei és érzelmi világát.

ALKOTÓK

Írta és rendezte Ole Giæver
Társrendező Marte Vold
Producer Maria Ekerhovd
Fényképezte Øystein Mamen
Vágó Frida Eggum Michaelsen
Zeneszerző Ola Fløttum
Hang Bent Holm
Line Producer Anne Bergseng
Production Designer Julie Lozach Asskildt
Makeup Iselin Engan
Casting Nina Erdahl

SZEREPLŐK

Ole Giæver, Marte Magnusdotter Solem, Sivert Giæver Solem, Rebekka Nystabakk, Ellen Birgitte Winther, Per Kjerstad, John Sigurd Kristensen, Kim Sørensen, Hege Aga Edelsteen, William Valle Bache-Wiig, Trond Peter Stamsø Munch, Frida Helland

A FILM A MAGYAR SCOPE50 PROJEKT* NYERTESE

Magyar forgalmazó: SCOPE⁵⁰ és magyarhangya

SCOPE⁵⁰

magyarhangya

* Az Európai Unió program keretében meghirdetett SCOPE50 az európai szerzői filmek népszerűsítésének támogatására 50 olyan filmrajongót keresett, akik szívesen kipróbálnák magukat a filmek népszerűsítésében, és akik közösségépítésben is aktívan közreműködnének. Az 5 résztvevő országban (Anglia, Ausztria, Csehország, Lengyelország és Magyarország) 10-10 filmet értékelték a résztvevők egy zártkörű online filmfesztivál zsűrijeként, majd kiválasztották a szerintük legjobbat.

